

అనూషా!

బావున్నావా మిత్రమా? పుడమి కడుపున దాగి తొలకరికి మొలకెత్తే విత్తనంలా గుండె లోతుల్లో నిక్షిప్తమై యే అర్ధరాత్రిలో చీకటి నీర వ) లంలో వెన్నుతట్టి నా ఒంటరితనాన్ని దూరం చేసే ఓ మృదుమధుర చిరు జ్ఞాపకమా కుశలమా?

ఓ చలికాలపు పుదయం కాలేజీ ఆవరణలో అడుగిడుతోంటే రాత్రి కురిసిన మంచులో తడిసిన చిన్ని మల్లె మొగ్గలా కనిపించావ్. ఎవరి తోనో మాట్లాడుతూ నా అడుగుల సవ్వడి కనుకుంటాను - గుమ్మం వేపు తిరిగి నను చూసావ్! నన్ను చూడగానే నీ క్ష నెప్పలెందుకు అన్ని సార్లు పక్షి రెక్కల్లా కొట్టుకున్నాయ్? యే పూర్వజన్మ స్మృతిలో నీ హృదయంలో మెదిలి నిను కదిలించింది నేస్తం! నాకు మాత్రం నిను చూడగానే బాల్యంలో సముద్రతీరాన యిసు కలో పారేసుకున్న మధుర జ్ఞాపకమేదో దారికి నల్లనిపించింది. అది మొదలు... ఎప్పుడూ పారే సెలయేరులా గలగలా మాట్లాడుతూ, చలాకీగా తిరిగే నాలో యేదో దిగులు..... సరీగ్గా చెప్పాలంటే వెరుపు గట్టున కూర్చుని నీటిలో ప్రతిఫలించే నీ ప్రతిబింబాన్ని చూస్తూ వుండిపోవాలనిపించేది. నవ్వో స్తూందా? నవ్వు కు. ప్లీజ్. నా కెందుకో నీ సాహచర్యం కంటే నీ తలపులే ఎక్కువగా యిష్టమయ్యేవి. అందుకేనేమో నీ తలపుల్ని నా కొదిలి నీవు మాత్రం సుదూర తీరాలకు సాగిపోయావ్. నీవుకనిపించనపుడు నీతో ఎన్నో చెప్పాలనుకొనేవాడిని. కానీ నీవు కనిపించగానే నా గొంతెందుకో మూగబోయేది. నీకు చెప్పాలను కున్నవన్నీ నీ ప్రతిబింబంతో చెప్పేవాణ్ణి మూగగా. ప్రేమలో పడ్డవాళ్ళు చాలా హుషా రుగా వుంటారని వ్రాస్తారు కథల్లో. కానీ నాకు కష్ట కష్టంగా రిజర్వ్ డెన్స్, హుందాతనం అలవాటయ్యాయి.

కాలేజీలో ఎక్స్ కర్షన్ ఎనాన్స్ చేసినప్పుడు నా జేబులో విల్లుగవ్వ కూడా లేదు. నీవు వెళుతున్నావని తెలిసింది. నీవు వెళ్ళిపోతే ఆ ఎనిమిది రోజులూ ఎలా గడపాలో తెలీదు. నేనూ వద్దామంటే మనీ ప్రాబ్లమ్. చనిపోతూ నాన్నగారు యిచ్చిన వుంగరాన్ని అమ్మేసి, నీతో పాటూ ఎక్స్ కర్షన్ కి వచ్చాను. నిన్ను చూస్తూ, "గీతాంజలి" చదువుకుంటూ, భీష్మీ, అరకు ల్లోని ప్రకృతి అందాలు ఆస్వాదిస్తూ గడిపిన ఆ

నిరుదు కురిసిన హేమంతం...

ఎనిమిది రోజులూ నా జీవితంలో ఓ మర్చిపోలేని మధుర జ్ఞాపకానుభవం.

కొద్ది రోజుల ఎడబాటుకే భయమేసి నీతో ఎక్స్ కర్షన్ కి వచ్చిన నేను, యిన్ని సంవత్సరాలుగా నీవు ఎక్కడో వున్నా ఎలా బ్రతికున్నానో నా కిప్పటికీ అర్థం కాదు. బహుశా మృతిలేని నీ స్మృతులే నన్ను బ్రతికుంచాయనుకుంటాను.

ఆ వినోద పర్యటనే మన మధ్య దూరాన్ని తగ్గించింది. ఇక్కడ దూరాన్ని తగ్గించడమంటే నా మీద నీకు ప్రేమ కలిగిందని కాదు. నీ దగ్గర నాకు కాస్త చనువేర్పడింది. ఎందుకంటే నీ మాటల్లో నా మీద నీకు ప్రేమ వున్నట్లు నా కెప్పుడూ అనిపించలేదు, ఆస్వాదనం.. అభిమానం తప్ప.

ఫైనలియర్ ఎగ్జామ్స్ దగ్గరయ్యేకొద్దీ నాలో దిగులు రోజు రోజుకీ ఎక్కువయ్యేది. నా మనసులో కదలాడే భావాల్నీ, ఆశల్నీ నీతో చెప్పలేని పిరికితనం నన్ను వెక్కిరించేది. నీ మీద ఎన్ని కవితలు వ్రాసానో తెలుసా, సుమారు నూట యాభై పైనే. నీకివ్వాలని రెండు లెటర్స్ వ్రాసాను అప్పట్లో. కానీ నీతో మాట్లాడడానికే బిడియపడేవాణ్ణి, యివ్వలేకపోయాను.

నీ ఎగ్జామ్స్ నంబర్ నిన్ను అడిగితే చెప్తావు. కానీ భయం. అందుకే నీవే రూమ్ లో, యే బెంచీ మీద కూర్చున్నావో చూసి, ఎగ్జామ్స్ అయిపోయాక వెళ్ళి ఆ బెంచీ మీద నంబర్ నోట్ చేసుకున్నాను. తలుచుకుంటే యిప్పుడు

ఈ చిరునవ్వు చూసామా:

— మక్కా శ్రీనివాసరావు
మండూరి వారి వీధి, వార్డ్ నెం. 21,
ఏలూరు-2

నవ్వోస్తూంది.

లాస్ట్ ఎగ్జామ్స్ రోజున నీకేదయినా గిఫ్ట్-నా జ్ఞాపకంగా యివ్వాలనిపించింది. ఆలోచిస్తే తగోర్ 'గీతాంజలి' గుర్తొచ్చింది. మనసుగల మనిషికి గిఫ్ట్ గా యివ్వడానికి తగోర్ గీతాంజలిని మించింది నాకేదీ కనిపించలేదు. ఎగ్జామ్స్ అయి పోయాక, ఆ సాయంకాలం గీతాంజలి పుస్తకంలో నా చిన్ని కోరిక వ్రాసి నీకిచ్చాను. అది...

"I am not expecting any thing from you, except a little smile at the seconds of my last breath". చాలా చిన్నగా కనిపించే నా పెద్ద కోరికకు నవ్వుకొన్నావా నేస్తం!

ఎగ్జామ్స్ అయిపోయాక నీవు మీ వూరెళ్ళి పోయావ్. నేను మాత్రం ప్రతిరోజూ కాలేజీకి వెళ్ళి నీ వెప్పడూ కూర్చునే పచ్చికలో కూర్చుని కాలాన్ని కరిగించేవాణ్ణి. లేపచ్చికపై రాత్రి కురి సిన మంచుబిందువులపై సూర్యకిరణాల విశ్లేషణాన్ని చూస్తూంటే నీ నవ్వే గుర్తొచ్చేది. ఎంత అందంగా వుండేదనీ నీ నవ్వు! తెల్లని ముత్యా ల్లాంటి పళ్ళవై సూర్యకాంతి ప్రతిఫలించేలా, పల్కటి పెదాలను మెల్లగా కదిపి నీవు నవ్వు తూంటే, నాకు సీతార తీగల్ని కానగోటిలో మీటినట్లుండేది. నీవు నవ్వుతున్నప్పుడు నీ చిన్ని ముఖాన్ని నా వేతుల్లోకి తీసుకుని నీ నుడువీని ముద్దెట్టు కోవాలనే కోర్కె చాలా బలీయంగా కలిగేది. యండమూరి అంటాడు ఓ నవల్లో...

"కనీ సం నుడిచిన ఓ చిరుముద్దయినా అద్ద కుండా స్వచ్ఛతను ఆపాదించుకుంటుండీ ప్రాణం" అని. నా జీవితమూ అంతేనేమో!

రిజల్ట్ వచ్చిన కొన్నాళ్ళకు పక్కా వూళ్ళోని ఓ ప్రయివేటు కాలేజీలో లెక్చరర్ గా జాయి నయ్యాను. కాలేజీకి దగ్గర్లో ఓ చిన్న పోర్టన్ అద్దెకు తీసుకుని అమ్మని తీసుకెళ్ళిపోయాను. నాన్నగారు నా చిన్నతనంలోనే పోయారు. నాన్నగారుండగానే అక్క పెళ్ళి చేసుకుని వెళ్ళి పోయింది. జాబ్ వ్యాక అమ్మ పెళ్ళి చేసుకో మని రోజూ గొడవ చేసేది. నీవుండాలని స్థానంలోకి మరొకర్ని ఆహ్వానించలేకపోయాను. అడిగి అడిగి విసుగొచ్చిందేమో అమ్మ కూడా అడగడం మానేసింది.

యిప్పటికీ అదే కాలేజీలో వేస్తూన్నాను. జీతం పెరిగింది కానీ, అదే వుద్యోగం. అదే సబ్జెక్ట్... రోటీన్ లైఫ్. కానీ ఎప్పటికప్పుడు ఫ్రెష్ గా నీ తలపులూ, ఆలోచనలూ నన్ను

12-4-91 ఆంధ్రజ్యోతి పబ్లికేషన్స్ వారు ప్రకటించినవి

నడిపిస్తూన్నాయి. అప్పటిమిత్రులందరూ వేరు వేరు వూళ్ళలో సెటిలయిపోయారు. మనూ ఒక్కడే ఎప్పుడూ కలుస్తూంటాడు. పెళ్ళయింది, యిద్దరు పిల్లలు వాడికి. పెదసాపకీ మనిద్దరి పేర్లూ కలిపి "శివోష్" అని పేరు పెట్టాడు. నేను మాత్రం "చిన్న అనూష్" అని పిలుస్తూంటాను ముద్దుగా.

నిన్ను చూడాలనే కోర్కె బలీయమై చాలా సార్లు మీ వూరొచ్చాను. నిలువెత్తు ప్రహరీల వెనుక రాజమహల్లో నీవూ, మీ యింటి సింహద్వారం ముందు రహదారిపై నేనూ. కింది కమ్మీలు కలుపుతున్నా, ఎన్నడూ కలుసుకోని రైలు పట్టాల్లా... తలపుల్లో దగ్గరైనా భౌతికంగా ఎంత దూరం మన మధ్య! రోజంతా బాగానే గడిచిపోతుంది కాలేజీలో. కానీ పడసుటి కొండల వెనుకసూర్యుడు ఒదిగిపోయాక నాలో యేదో తెలీని వేదన పుబుకుతుంది. చీకటి... నిశ్శబ్దం... ఆలోచన అలలూ... నాకెందుకో జీవితం మీద నిరాసక్తత కలుగుతోంది. ఘోషానీ, అర్థం కాని భావనా... చచ్చిపోవాలనే కోర్కె బలీయమవుతోంది. నీకు ఏ మాత్రం పునయోగపడని నా జీవితం మీద నాకే రోత, అయిష్టత పుడుతోంది.

నా రోజు జీవితాన్నుండి వీడ్కోలు తీసుకోవాలనుంది మిత్రమా! మృత్యు దేవత ఒళ్ళో వాలక ముందు నిన్నొకసారి చూడాలనుంది. ఒక్కసారి వచ్చి వెళ్ళవూ! "నీ నుంచి నేనేమీ ఆశించను నేస్తం! రోజు జీవితాన్నుంచి నేను వీడ్కోలు తీసుకోబోయే చివరి క్షణాలలో నీ చిరునవ్వును తోడు వేసుకోవాలనే ఆశ తప్ప".

నీకిచ్చిన గీతాంజలి పుస్తకంలో వ్రాసిన రోజు నా చిన్న కోరికను తీరుస్తావని ఆశిస్తాను. నేనీ ప్రపంచపు సరిహద్దులు దాటిపోక ముందే వస్తావని ఆశతో ఎదురు చూస్తుంటాను నేస్తం!

—నీ "శివోష్"

అది పన్నెండోసారి అనూష్ ఆ పుత్రరం చదవడం. ఆ రోజుమధ్యాహ్నమే అందింది, పోస్టు చేసిన రెండు నెలలకు డెలివరీ చేసిన పోస్టల్ డిపార్ట్మెంటు వారి పనితనానికి నిదర్శనంగా.

మనసులో అడుగున పడిపోయిన జ్ఞాపక మేదో కదిలి, భారంగా కళ్ళు మూసుకుంది అనూష్. అర్ధరాత్రి దాటింది. టైము సుమారు రెండవూతాందేమో. పన్నగా వినవస్తోన్న ఏ.సి. మెషీన్ చప్పుడు నిశ్శబ్దాన్ని భంగ పరుస్తోంది. గదిలోని ట్యూబు లైట్ చీకటిని సార్దోలు తోంది. మూసుతున్న క్లనెప్పల తెరల మీద కాలేజీ సంఘటనలు సినిమా రీళ్ళలా సాగిపోతున్నాయి. ఓ అమాయకమైన కుర్రాడి ముద్దు మోము... ఎక్స్ కర్షన్ సంఘటనలూ... ఎగ్జామ్స్ చివరి రోజు శివ 'గీతాంజలి' యివ్వడం... పరుసగా గుర్తొచ్చాయి.

ఆలోచనల వేడికో, తనను ప్రేమించిన వ్యక్తి బాధామయ స్థితికో కనుకొలకుల్లోంచి పులికిన కన్నీటి చుక్క చెంప మీదుగా జారి దిండులో యింకిపోయింది.

నిద్రపోతున్న బాబు మీద కాలేజీ సరికి ఇవాలోకంలోకి వచ్చింది అనూష్. భర్త బిజినెస్ వ్యవహారమై టూర్ వెళ్ళి రెండు రోజులైంది. యింకో నాలుగు రోజుల వరకూ రారు. ఆయనోచ్చే వరకూ ఆగాలనిపించక, మిత్రుడ్ని చూడాలనే కోరికకు తట్టుకోలేక, పుదయాన్నే బాబుని అత్తగారికి వాపుజెప్పి గుడివాడ బస్సెక్కింది. ప్రయాణంలో కూడా ఆలోచనే. గుడివాడ బస్టాండ్లో బస్సాగేసరికి సాయంకాలం కాలేజీలో లెక్చరర్స్ ఎవరూ లేరు.

"శివగారు వున్నారా?" అడిగింది ప్యూనుని. అనూష్ మొహంలోకి ఆశ్చర్యంగా చూసి "ఆయన మీకేమవుతారు" అనడిగాడు ప్యూను. "నన్ను ప్రేమించిన వాడూ, జీవితపు ప్రతీక్షణంలోనూ నన్నే తలుచుకొని విలసిందిన వాడూ" అని మనసులో అనుకొని, "కాలేజీలో కలిసి వదువుకున్నాం" అంది నైకి.

ఒక్కసారి జాలిగా చూసి "ఆయన పోయారు, నెల రోజులపుద్దేమో" అన్నాడు. కళ్ళు తిరిగినట్లయి తూలి పడబోతూ గేటు పట్టుకొని నిలబడింది అనూష్. కళ్ళల్లో నీళ్ళూ, గుండెల్లో వేదనా ఒక్కసారిగా పులికాయ్.

"ఆయన యింటి అగ్డన్ తెలుసా" ఏడుపు స్వరంతోనే అడిగింది. తనే వెంట బెట్టుకొని తీసుకెళ్ళాడు.

ఇంటి ముందు లాన్లో మోకాళ్ళలో తలపెట్టుకొని కూర్చున్న మనూ అడుగుల సవ్వడికి తలెత్తి చూసాడు. ఎదురుగా "అనూష్."

తెలిసిన వ్యక్తి కనపడడంతో ఒక్కసారిగా కిందబడి భోరున విలసిందింది అనూష్. పండిన మొగలి పొత్తి వంటి ప్రారంభ యవ్వనపు దినాల్లో పూచిన గులాబీ తోటలో విహరిస్తున్న ప్షుడు ప్రేమ జల్లు కురిపించిన శరన్నేఘ శకలం లాంటి స్నేహితుడు యిక లేడని తెలిసి నప్పడు కలిగే దుఃఖాన్ని యే ఓదార్చూ ఆప లేదని తెలిసి మనూ కూడా ఆమెని ఓదార్చే ప్రయత్నం చెయ్య లేదు.

చాలా సేపటికి దుఃఖాన్నించి తేరుకుని, "ఎప్పుడు పోయారు" అని అడిగింది మనూని.

"ఫిబ్రవరి 16, గురువారం రాత్రి"

'అంటే-తనకి పుత్రరం వ్రాసిన నెల రోజులకి అనుకుంది మనసులో.

"ఎలా జరిగింది" అడిగింది అనూష్.

"గుండె నొప్పి, నిద్రలోనే" చెప్తూన్నాడు పక్కనే వున్న ప్యూను.

* * *

నిజానికి 'శివ' ఎలా చనిపోయిందో నా ఒక్కడికే తెలుసు. అనూష్ కి వ్రాసిన పుత్రరం పోస్టు చేసిన తర్వాత నెల రోజులు ఎదురు చూసి, అనూష్ యిక రాదని నిర్ణయించుకొని, నిద్ర మాత్రం మింగి చనిపోయాడని నా ఒక్కడికే తెలుసు. ఎందుకంటే వాడిని ఎప్పుడూ కలిసే "మనూ"ని నేనే కాబట్టి. తన వలన ఓ వ్యక్తి చనిపోయాడనే ఘానసిక బాధ తనకి పుండకూడదని, అనూష్ కి ఆత్మహత్య విషయం చెప్ప లేదు నేను.

ఇప్పటికీ వాడు యే అర్ధ రాత్రి చీకటి సారల మధ్య గాల్చితేరై నన్ను పలకరిస్తాడు. శీతాకాలపు పుదయాన కురిసే మంచు బిందువుల్లో తడిసిన తెల్లని మల్లె మొగ్గయి సుగంధాన్ని వెదజల్లుతాడు.

పటిష్ఠమైన కట్టడాలకు నిరకాల మన్నికకు **భీమ** సిమెంట్

12-4-91 ఆంధ్రప్రదేశ్ సచివాలయ వారపత్రిక